

Dangura Dansamoha

Leveled

Kuni irkisaanchu maxaafi ‘USAID’inni afi’nonni woxu irkonni
‘Save the Children’i, Rosu Ministerenna Wodiidi Daga
Dagoominna Manni Qoqqowu Mangiste Rosu Biiro mittimmate
sumiimmenni qixxaawe attamamino.

2009 M.D

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Save the Children

The CC By license lets others distribute, adjust, and build upon this work, for free or commercially, as long as credit is given to the original creation. However, any changes from the original must be indicated.

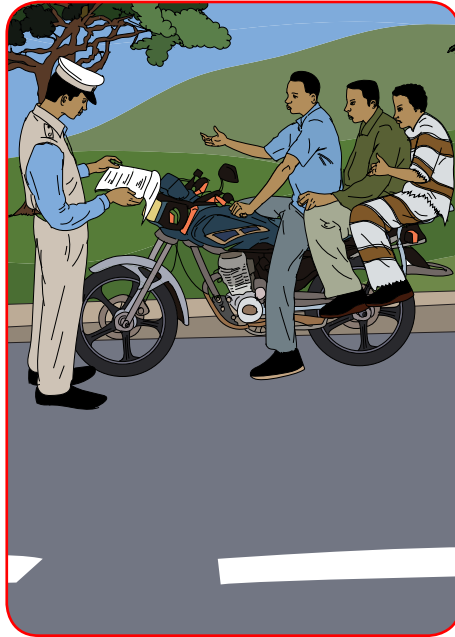
For more info please refer: <https://creativecommons.org/licenses/>

Dangura Dansamoha

Kifile 3

Lamala 14

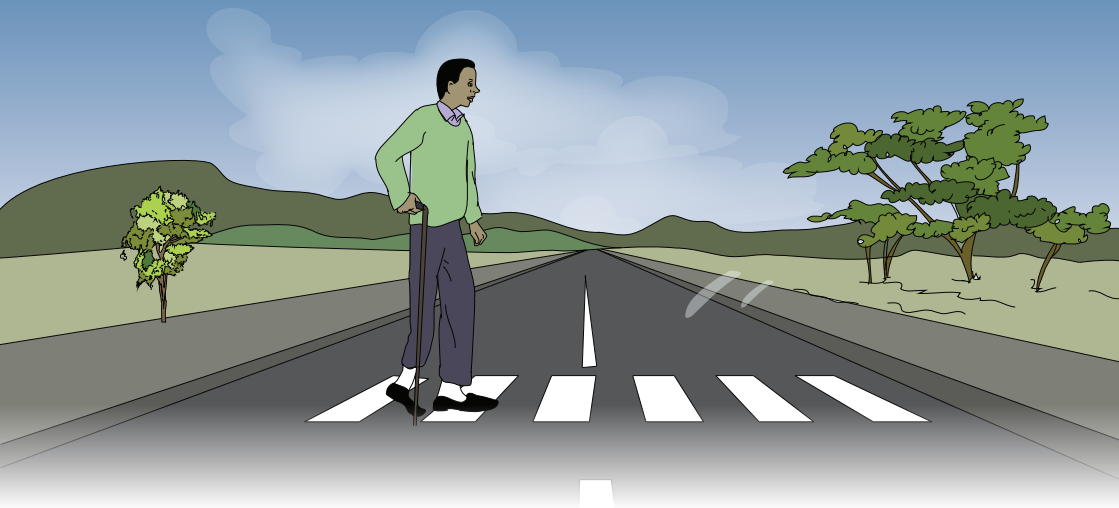
Qaagiishsha

Aante shiqqino niwaawe (dhagge) illachishshannohu nabbawate huwato aanaati. Niwaawete albaanninna gedensaanni noo xa'mo dawartannota xawisatenni niwaawete mereero shiimare taxxi yitanni nabbabbinore xaphi assidhanno gede kaayyo uyiyyensa. Rosaano niwaawe nabbawate albaanni konni albaanni affinore kultanno gede xa'matenni jawaachishshensa. Konni garinni rosaanonni niwaawe nabbawate hasatto kakkayissinihu gedensaanni niwaawe nabbawa hananfona. Rosaano irkissinanni baali, xa'muwa dawarate rosaano baala beeqqo assitanno gede jawaachishshensa. Uytanno dawarono haadhinanni taashshi'ri-tumo uyiyyensa.

Nabbawate Albiidi Xa'mo

Biddissa: Niwaawe nabbawakkira balaxxe tenne woriidi xa'mo dawarate wo'naali.

1. Bisu aani gawajjo hiittoo hiittoo daniti hedhara dandiitanno?
2. Bisu aana muso afidhnori loosso loossara woy roso rossara dandiitanno? Mayra?

Danguranna Maatesi

Danguri Dansamohu maatesi ledo
hee'ranno. Amasi Dangasha iltino
onte ooso giddo isi bayi'riidiha ikke
gadetenni mitte lekka laanshaabbe
ba'inosi.

Danguri rososi tonne kifilera
gudinkunni lame diro wo'manni
noosi. Millisannohu dulla ho'roonsi're
ikkinohura, looso hasi're loosatenna
woyyaabbino heeshsho hee'rate
didandiino.

Danguraoo Qarqara

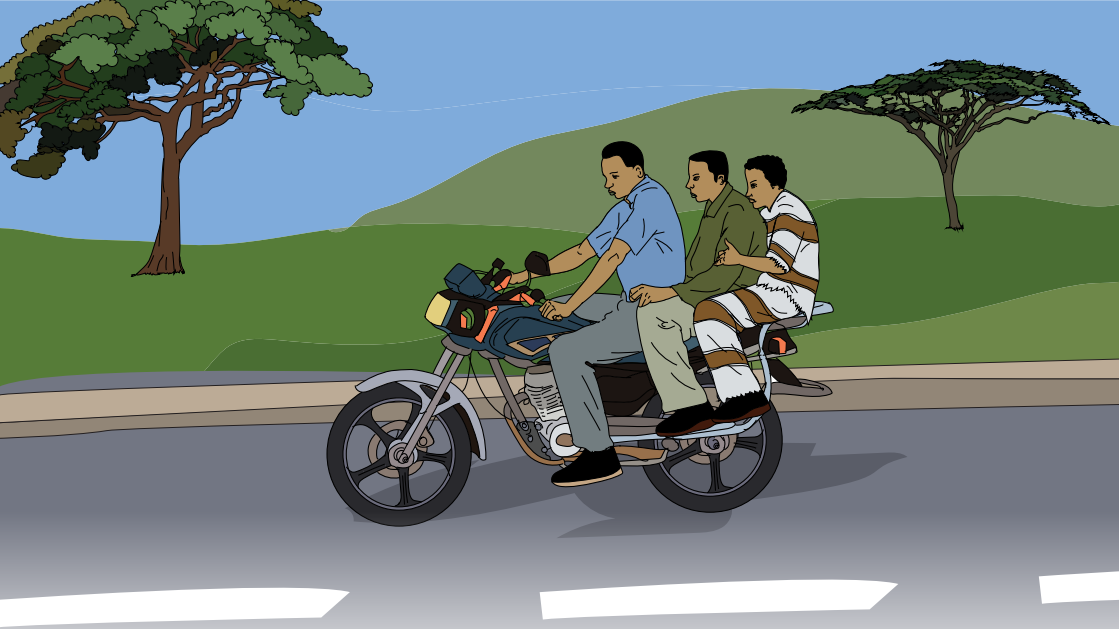
Danguraoo qarqari katamaho mule
ikkirono, baadiyyete ollaati. Hakko
olliira hee'ranno manni katama
fulateno ikko wole ollaa ha'rate,
lekkatenna saadate hodhishsha
ho'roonsi'ranni keeshshino.

Muli yanna kawa kayinni, motorete
hodhishshi lowonta rosameenna baalu
motore gulufate higinno. Mulirano
fafowano ha'rannohu motoretenni
hodha hanafi kawa qarqaraho woxe
afi'rihu hidhe daddalo iibbishi'rino.
Lame sase motore afi'nohuno
dihooganno.

Motorete hodhishshi Danguraoo olliira
haa'reette ikkinku yanna lowote.
Ikkollana, kuni daddali iibbanni ha'ri
bikkinni mitte motorera sase shoole
hogowa rosantanni daggino.

Kayinnilla, konni korkaatinni dano
lexxitanni hadhino. Gulufaahunu
hogowaahunu ruxxi yiikkinni barru
baala hodhanno.

Motorete hodhishsha lainohunni
Danguraoo ollii manna addi yannara
songo fushshine hasaawa assinoonni.
Mannu heeshshosi woyyeessi're
buximatenni gatate daddalu dancha
loosu bareeti. Ikkollana, loonsannihu
heeshshote

ikki geeshsha manni lubbora qoropho
assa hasiissanno yine lowore kullanni
honsanni.

Hakkiinnino sae, motore ooffannori
qajeelte fajjoote fushidhinore ikkituro
amanyootunni ooffannota xawinsoonni.
Qoleno, motorete hogombannihu
mitto mancho ikka hasiissannota
egensiinsoonni.

Danguri kullanni honsannire baala
seekke wodanchasinni oofano
gulufano amanyootunni ikkitara
hedanno. Oofaasinenniwa mariro
higge wonshanna agara hasiissannota
kulanno. Hogowantannorino bikka sa'e
huddeelantannokki gede lallawanni
hosanno.

Danguri kakkao

Mitto barra Danguri manna seejjanni
honsohu minira higanna mitte hedo
leeltusi. Dullasi siqqi're uurre, "Raare
qaalunni calla kulantenni loosunni
leellisha woyyitanno," yee hedi.
Umisinni kakkae oofaasinchimmate
ogimma qajeele fajjoote amaxxatenna
qarqarinsara amanyoote rosiisate halchi.

Danguri hasattosi wonshate qodhe
kai gedensaanni maatesira kuli.

Dansamonna Dangashano macciishshite
lekkasi laanshaambenni dandaannokkiha
lawinsa. Dangurino ani dandeemmota
afoommona huluullantinoonte yiinsa.

Danguri hasattosi wonshara kaollana
gufisannosiri albasiinni danqaramasi
digattino. Oofaanchimmate qajeelshira
katama ha'rannota macciishshihulla,
“Daafurohollana, beebba mayira
ikkannote?” yaanni hexxo
mursiisannoha ikki.

Qajeelshitanno uurrinsha maahoyye
yitannosikkita kullisirono Danguri
hendore assate mudhe kai.

Danguri oofaasinchimmate qajeelsha
adhe motorennita oofaasinchimmate
fajjoote fushshi'rate katama har'i.
Mitte uurrinshawa mare hasattosi
xawisita dandoosi aana huluullantu.
"Togo ikkite heedhe dandaattoni?"
yitusi.

Dangurino, "Lekka'ya laanshaabbolla
ikkinnina kaxxate aana qarru dinoe.
Qoleno, te'enne lekka'ya ledoo taalote.
Hanni gulufisiissine"e wo'naalle"e,"
yiinsa ruxxi yiikkinni. Mannootuno,
"Hanni amaalamme qolleemmohena
wole barra amo," yite ha'rissusi.

Danguri hexxo murikkinni hige hige
marasi calla ikkikkinni qoossosi daafira
coyi'ramasi kaajjishe sufi. Kaajjillesinna
jawaantesi la'e qajeelara fajjitusita
mitto sokondano hunikkinni e''e qajeeli.
Kifilete ofolle qajeelshaho baqqiimma
beeqqaancho ikkasinni duuchunku
dhaggeeffatusi.

Danguri kifilete qajeelshasi gude
addi addi dani fonqolo adhanno
yanna iillitu. Adhanno fonqoli dani
kompiyuterenniho, xawunnihonna
doogonniho yine sasewa beenkanni.

Kompiyuterete fonqoli kifilete giddo rosinoha borrotenni kompiyuterete aana shiqeenna dawarranni fonqolooti. Danguri konne fonqolo sajjuu daqiiqi giddo takki asse xibbunni 92 (honsayna lame) abbe sai. Mitu uweenna sa'inorino isi geeshsha loossukkinni isi hakkeeshsha loosasi maalale ikkitu.

Xawu fonqoli xawo fulle motore
amandanni gara loosunni leellishate
fonqolooti. Konni fonqoli yanna
iillita geeshsha Danguri rosiisi'ranni
keeshshino. Konne fonqolo fonqolamate
sase sase meetire xeertinyinni ciffa
bikkine worranni.

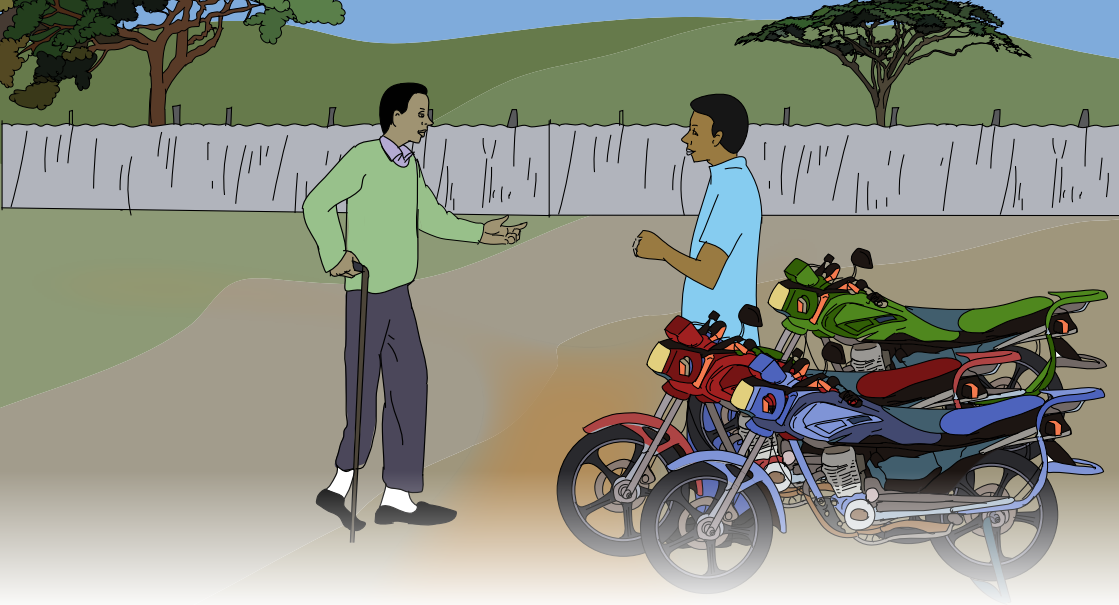
Danguri worroonni ciffara gurara
qiniitira wiramanni sette kiirro suude
loose ciffa kisikkinni tugikkinni gudi.
Konne fonqolono guuntetenni sai.

Danguri xawu fonqolo sai gedensaanni doogote fonqolo adhate qixxaawi.

Doogote fonqoli kaameelaancho marre wirri yinanniwa, malaatu noowa hatte malaatta garinni assate, guraranna qiniitira erammanniwa loosunni leellinshanni fonqolooti.

Fonqolaasinchu Dangura, “Konne gurara erami!” yiirro gurayiidi caabbicho (fireecha) kise liphi liphi assi. Tenne wolewa, ”Konne uurrisi!” yiita, “Ko’o albaanni sae uurriseemmo,” Yiisi.

“Mayira?” yiisita, “Konne uurra hoolanno malaati noohuraati,” yii. Fonqolanni noohu dirre anga gane, “Dangura saootto. Worbaho ati!” yiisita Danguri hagiidhe hindiiddo waxa waxa assi.

Danguranna Oofaasinchimma

Danguri qajeelshasi gude katamunni ayiddira highi. Maatesi sayisi gara odoo adhite qajeelsha guute fonqolo sae daasi buuxidhuti hagiidhutu. Ayi ammane loosoo aannosi yitanno huluullo galtunsarano Danguri beqqi diyino.

Olliinsara sase motore afi'no manchiwa mare sayikkita haaro motore hidhinota amadara xa'mi. Manchuno huluullamiti aa giwisi.

Huucci'ranni hee'reenna mitte
lamala gedensaanni woleho ee aguri.
Manchu ho'lisirono Danguri wolewa
hasi'ra diagurino. Afi're mariwa
mitowa, "Kuni manna gude sawawe
abbannonke," yaanni ho'lannosi. Mitowa
kayinni, "Mitto calla hogowanni eo
ajishannonke," yaanni aasira dibaxino.

Danguri oofaasinchimmate fajjoote adhe
higge wonshirono tenne ogimmani
loose umisi looso kalaqi'rate noosi
halcho disubbino. Kayinnilla, hexxo
murikkinni hee'reenna mittu manchi
woshshe lame motore noosite giddo
mitte amadisiisisi. Isino qaxarami
kawa duuchu manni huluullo afi'rirono
qorophotenni oofanno gari woleho
dancha lawishsha ikki.

Dangurira motore ho'lisihi olliisi
manchi qaxadhinohu higge wonshinokki
ofaasinchooti. Hakko oofaasinchichi bikka
sayise hogowe wiinamanna tiraafike
amaddanna hosanno. Mito woyite bikka
aleenni dodinsannihura mitto bisose
hiiqqante lame sase lamala loossukkinni
sa'anno. Manchu kuni Dangurire
macchiishshi kawa taaga ho'lisita
gaabbi.

Danguri oofaasinchimmate guuntenni
filaminohanna higgenna amanyoote
wonshatenni egennaminoha ikki.
Hakkiinnino sae, isi amando udiinnichi
seeda yanna ba"annori hee'rikkinninna
hiiqqe looso uurrisikkinni
keeraanchimmatenni owaante aanno.

Higge sae hogoweenna tiraafike
amaddeno diegentinosi.

Techota calla ikkikkinni ga'ata hedanni
loosannohura dancha eo abbanno.

Hogowantannorirano danonna gawajjo
iillite diegentinonsa. Konni daafira,
Danguri ogimmasinni baxammoha ikke
woleno seejjanni keeshshi gedensaanni
umisi motore hidhi.

Nabbawate gedensiidi xa'mo

Biddissa: Aante noo xa'mo niwaawete hedo garinni dawari.

1. Danguri Dansamohu bisisi aana hiittoo muso afi'no?
2. Danguri hiittoo loosoo loosate kakkai?
3. Dangura maatesino ikko wolu manni qajeelino ogimmanni loose dandaannota ammaninso huluullami?
4. Ki'ne qarqari'nera bisu muso afidhinore mannu hiisse la"anno?
5. Bisinsa aana addi addi muso afidhinori assitannore jawaachishanso woxunni kaa'la hasiissanno? Mayra?

